

vederlægges, end hvorledes Høveriet skal vederlægges. Her kan man ved Hjælp af de omhyggelige Regler, som Lovgivningen indeholder, udregne, hvad Jorden efter sin nærværende Tilstand, efter den nærværende Agerdyrkningsdrift og efter et Middelforhold af en foregaaende Række af Aar kan antages at producere, og det, som Jorden saaledes kan antages at producere, lægges til Grund for en Afgift, som bestemmes i Korn, men som efter Omstændighederne ogsaa kan blive betalt med Penge efter det, der oprindeligt var bestemt efter Middeltallet af ti Aars Capitelstart, men nu ordentligviis efter hvert Aars Capitelstart. Der har man en Maalestof for, hvad Tienden udgjør, og det, som var Lovgivningens væsentligste Diemed ved at fastsætte, at Tienden skulde bestemmes til et fast Vederlag, var det, at den tiltagende Forøgelse af Productionen, som Cieren eller Brugerer kunde frembringe, maaskee ved en stor Anstrengelse, ved store Beføstninger, ikke skulde veles med Tiendetageren, hvilket staaer i nær Forbindelse dermed, at den ikke af sig Forøgelse af Productionen skulde forhindres ved den Byrde, som det var at afgive en Tiendedeel af den Bruttoindtægt, man kunde erhverve ved Hjælp af sin Anstrengelse. Det er meget vanskeliggere at bestemme, hvilket Vederlag der skal gives for Arbejdspligten, og det forekommer mig, at de i den Henseende foreskrevne Regler ere i ringe Grad betryggende. Vil man sammenligne det her gjorte Forslag med Bestemmelserne i Tiendeforordningen af 8de Januar 1810, saa vil man finde, at disse sidstnævnte Regler ere meget omhyggelige og nøiagtige, hvorimod det her er overladt til det Skøn, som kan afgives i en Commission, der er sammensat paa en saadan Maade, at det forekommer mig, at der vil være meget liden Garantte for, at den vil komme til det rigtige Resultat. Men en anden Grund, som gjør en væsentlig Forskjel mellem Retfærdigheden af denne Bestemmelse, og den, at Naturaltienden skulde, paa Dvernes Begjering, afløses og forandres til et fast Vederlag, er den, at det stod i Lovgivningens Magt, hvilket ogsaa paa det nøiagtigste er skeet, at give Tiendetageren en fuldkommen Betryggelse for, at han ogsaa virkelig erholdt det Vederlag, som bliver til-

staaet ham for Tienden; thi der er tilstaaet ham, hvad der ogsaa i sig selv var ganske naturligt, en Prioritet, en Fortrinsret fremfor alle andre Fordringer, fremfor Skatter, Pante-fordringer og hvilkefomhelst andre Fordringer hos Tiendeyderen, hvilket er en Folge af, at selve Tienden tages forlods ud af Jordens Producter, førend den kan komme nogen Anden tilgode. Men en saadan Sikkerhed kan man paa ingen Maade give den Høveriberettigede med Hensyn til de Godtgjørelser, han faaer; naar man siger, at han har den Sikkerhed, at han kan faae Ret til Udpantning, saa forekommer det mig, at uagtet dette er Noget, saa er det dog saare lidet, og kan aldeles ikke lignedes med den Sikkerhed, der er given Tiendeburgeren; thi, naar han gjør Udpantning hos Fæsteren for Høveripenge, naar de ikke betales, saa svækker han jo der-ved sin Fæsterens Evne til at udrede de øvrige Afgifter, dersom der ikke findes Noget, hvori han kan gjøre Udpantning, eller ogsaa han maa tage det i Gjenstande, uden hvilke han ikke kan blive ved at drive sin Jord og betale sin Afgift, saa der er ikke Andet for Jorddroten, end at han maa søge Fæsteren til Fæsteforbrydelse; men det veed man er Sager, som medføre meget betydelige Beføstninger, og som have til Folge, at Gaardene imidlertid forfalde og forvædes, saa at det altid er et stort Tab for Godseieren, naar han nødes til at søge sine Fæstere til Fæsteforbrydelse. Der er saaledes ogsaa i den Henseende en stor Forskjel mellem de Forhold, som finde Sted med Hensyn til den tvungne Tiendeafløsning, og dem, der ville finde Sted med Hensyn til den tvungne Høveriafløsning. Derhos forekommer det mig, at den nu foreslaaede Regel i flere Henseender er aldeles stridende mod de Grund-sætninger, man hidtil har fulgt, og som netop ere fulgte ved de fra ovennævnte Landbocommission fremvirkede Love. Det er her ikke blot de Høverigjørende, som skulle være berettigede til at blive frie for dette Naturalarbejde; men ogsaa den anden Part, de Høveriberettigede ere beføiede til at forlange Afløsning og Pengebetaling istedetfor Arbejde. Det er kun i visse Undtægelsestilfælde, at en Tiendeburger er berettiget til at fordrø Naturaltienden for-